

Diogen je navadno bival pred grškim mestom Korintom v nekem sodu, katerega je lahko prevalil, kamor je hotel. Ko je slaven macedonski kralj Aleksander Veliki prišel v Korint, bi bil rad poznal tega čudnega modrijana ter ga je obiskal z vsem svojim spremstvom. Diogen se je ravno pred svojim sodom grel na solncu. Aleksander se je dolgo pogovarjal z njim; slednjič pa mu reče, da mu rad izpolni vse, kar koli si želi. Diogen pa odgovori mogočnemu kralju: »Jako mi boš ustregel, ako se mi s temi-le svojimi ljudmi nekoliko ogneš izpred solnca, da ne bom več v senci.« Vsa pričujoča gospoda je nevoljna, mogočni kralj pa mirno odgovori: »Prav pravi; da nisem Aleksander, bi bil najrajši Diogen.«

11. Od trpinov se uči zadovoljnosti!

Neki moder mož pripoveduje sam o sebi to-le: »Nobenkrat nisem bil posebno žalosten, naj me je zadelo kaj še tako neprijetnega, razun enkrat samkrat, ko sem moral bos hoditi, ker nisem imel denarja, da bi si mogel napraviti črevlje. Žalosten sem korakal po trgu, kar zagledam pred cerkvijo siromaka, ki ni imel nobene noge. Ko zagledam tega siromaka, me takoj mine vsa žalost in zopet sem jako zadovoljen s svojimi bosimi nogami in srčno zahvaljujem Boga, da morem vsaj hoditi, četudi bos. Oni nesrečnež bi pač rad hodil bos, ko bi imel le noge!«

Spomladi.

I.

Mlak je hitel čez širno raván, mimo golih, le malo porastlih travnikov in njiv, mimo holmov in gričev za travniki in njivami, mimo mest in vasi in samotnih sel — hitel je domovini v naročje.

Janez Mrak je stal ob oknu; zakaj cel kupé je bil nabito poln. Zrl je skozi okno na mimo bežeče pokra-

jine, gozdove in livade in polja — sladák smehlaj mu je zaigral okrog usten . . .

»O domovina!«

Zrl je skozi okno in pozdravljal je v svojem srcu vse prelepe pokrajine, ki so letele mimo njegovih oči; pozdravljal je domovino.

Nanagloma je pa zaprl okno in ga je zagrnil s sivim zaigrinjalom.

Na klopi je ležala, preko vratu odeta, sanje v očeh, in na licih pritajen, bolesten smehlaj — njegova hčerka, trinajstletna Pavlinca, ozke, prozorne roké na prsih sklenjene.

Mrak se je okrenil.

»Pavlinca! Kmalu bomo v domovini . . . kmalu bomo doma . . .«

Prijel je njeno ozko roko in pobožal jo je po belih licih.

»Čuješ, Pavlinca? . . . Bolna si, ampak ozdravela boš . . . Res boš ozdravela, samo, da boš enkrat doma . . .«

Govoril je tiho, šepetaje, kakor iz groba. Hudó mu je bilo pri pogledu na malo, bolno hčerko.

Pavlinca se je zgenila in je pogledala očeta z velikimi, vodenimi, praznimi očmi: pogled bolnika, na smrt in na življenje mislečega je bil to.

»Papa! . . . Kako to boli . . . reže in peče . . . V srce peče, papa . . . V prsih me tišči in davi, da ne morem prav nič . . .«

Sklonil se je oče globoko k hčerki in jo je poljubil na mrzlo čelo.

»Pavlinca! Pavlinčica! . . . Nikar se ne boj! . . . Ne boš umrla, čisto gotovo ne boš umrla, ampak ozdravela boš takoj, ko bomo doma . . . Tudi pomlad se že bliža, Pavlinca, pomlad. In ti imaš pomlad take rada . . . Le nikar se ne boj — pomlad ti bo pomagala . . .«

Kakor iz težkih sanj so se deklici odprle trepalnice.

»Ah, papa, da bi bilo to res. — Ah, da bi res še ozdravela . . .«

Do kosti je stresel očeta mraz.

»Ne takih besedi, Pavlinca, ne takih besedi! . . . Glej, kmalu bomo doma . . .«

Stopil je oče k oknu in je odgrnil zastor. Sunoma se je ustavil vlak. Izstopali so iz kupejev.

Bili so v domovini.

II.

Dom Janeza Mraka je stal na holmu nad dolino. Stara, polomljena bajta je bila to, par nemarno iztesanih debel in slame in kamenja. Streha je imela na vseh koncih in krajih obilo lukenj. Curkoma je lil v deževnih časih dež v izbo in v kuhinjo . . .

Toda Janez Mrak! Kako je mislil vse urediti, kako vse prenoviti in izboljšati!

Pet let je bilo od tega. Žena je umrla na jetiki. In takrat je sklenil on v svojem srcu:

»V Ameriko pojdem! Zlata in srebra si nagrehem in se povrnem bogat v domovino. In lepo bo . . . Lep dom bom imel.«

Sklenil je bil in je šel. S svojo mlado hčerko je šel.

In sedaj? . . . Vrnil se je domov, brez denarja, zakaj Amerika nima denarja za reveže . . . Vrhutega je pripeljal s seboj svojo Pavlinco, vso bolno in ubogo . . .

»Bog daj, da mi ostane vsaj hčerka pri življenju!« je molil natihem Janez Mrak.

III.

Spomladi je bilo; vsa narava je kipela od življenja in od moči. Lepo je bilo.

Pavlinca je sedela z očetom vred na klopici in je zrla v dolino. Solnce je sijalo nanjo. Z neba dol so lili svetli solnčni žarki.

»Zdrava bom, če bo šlo tako naprej,« je dejala Pavlinca očetu. »Kajti domovina je kakor zdravje. Spomladi mi solnce lahko pomaga.«

In bolna Pavlinca je res kmalu ozdravela . . . Domovina in pomlad jo je ozdravila.

Cvetinomirski.

